

*Quomodo
Experimentum
hoc sit
instituen-
dum.*

nis, itaque certa temperiei constitutio observanda erit, nam quando calido tempore hanc rem perficis, facile sphaerula fundum petet: tempore verò frigidiori innabit: unde quando innatat & in locum calidiorem fertur, sphaerula lentè descendet ad medium, ibique acquiescet, aut secundum aquæ temperamentum iterum ascendet vel denique fundum petet; quando verò in fundo quiescit, debet vitrum reportari in frigidiorum locum, tunc ascendet Sphaerula.

Quando itaque in ascensu vel descensu, seu, quod melius, in quietâ statione est, tunc potest Vas lente in gyrum moveri, & Sphaerula tandem sese feret ad ampliorem locum, id est mediam circumferentiam, quæ quasi Æquator est; Et quanquam propter acceptum impulsus, vel supra vel infra Æquatorem ad quasi Tropicos inclinet, tamen reverti cogitur propter angustiorem locum, qui fit axem vel utrosque polos versus, ubi sese coarctari impulsa virtus, non permittit.

Eodem quoque, & multò meliori modo (si parva licet æquiparare magnis) *Planetæ* in orbe virtutis Solis (ubi

*Cursus Planetarum
Unde &
quomodo
existat.*

omnes liberè sine omni gravitate pendunt in Spatio isto puro) per continuam ejus versationem, quâ simul totum virtutis suæ orbem gubernat, in gyrum aguntur, nec infra nec supra prope axes locum manendi habent, sed in tali activitatis Sphæra, per acceptam virtutem impulsivam, ad ampliorem locum, Æquatorem scilicet, compelluntur. Sicut autem excitata virtus impulsiva non illicò sistitur sed semper excedit (uti videmus in globis è tormentis bellicis de Navi super Aqua ejaculatis, qui non statim fundum petunt, sed percussiones prius aliquot perficiunt: Item, in vibrationibus perpendiculorum, quæ nihil aliud sunt quam excessus, à Virtute impulsivâ orientes.) Sic quoque Planetaria corpora per illam excedunt, debitumque locum, Æquatorem scil. transeunt, donec ad Tropicos, ubi Sphæra activitatis Solis fit angustiorem, perveniunt; quo verò loco tanquam angustiorem, manere non possunt, sed ad ampliorem reverti coguntur, idque iterum atque iterum tam diu repetere, quamdiu Vortex Sphære activitatis Solis durat, facile concludendum.

CAPUT V.

De Virtute Conservativâ Terræ.

*Virtus Conservativa,
quid.*

Virtus Conservativa est Virtus Telluris incorporea, per quam omnes res terrenæ confluunt in unitam convenientiam; itaque non potest propriè vocari Attractio, sed Appetitus, Conjunctio, Unio vel Conservatio sui ipsius; quando nimirum corpori corpus, peculiari effluxæ virtutis radio unitur, contiguumve ac unum è duobus efficitur. Rebus enim omnibus à naturâ inditum est, ut se in suo esse conservent, vel fugiendo contrarium, vel uniendo.

Per hanc virtutem Terra cum omnibus suis pertinentibus, se in æthere integram conservat, ne quid post se relinquat, vel etiam propter Radiorum Solis attritum & inde causatum impulsus ac Lationis motum vehementem, aliasq; causas, dissipetur vel dispergatur.

Virtus Conservativa suum quoque, ad certam distantiam, orbem virtutis

habet, ut cap. 1. de his virtutibus in genere diximus; in quo orbe, quicquid Telluri convenit vel salutare est, attrahit, vel etiam expellit, aut certo modo conservat. Propter hanc virtutem in hac aëreâ Sphærâ omnia corpora nobis videntur esse gravia, quod tamen solum ab hac virtute dependet. Nihil enim in mundo per se grave aut leve est; sed quicquid virtute hac conservativâ, à Tellure tenetur, homini qui id disjungere, dimovere vel separare conatur, difficultatem causatur, quam communiter gravitatem vel ponderositatem vocamus, & isti corpori per se inesse putamus, cum tamen à Telluris facultate proveniat; si Tellus abesset, omnia talia corpora starent seu liberè penderent. Perperam itaque Philosophus Paralogismos suos de gravibus & levibus instituit, dum corporibus ipsis gravitatem attribuit, virtutem autem

*Virtus Conservativa
quoque, terminum seu
finem habet.*

*Corporibus
nulla inesse
gravitas.*

*Terra ipsa
nullam omnino
habet gravitatem.*

illam